

**DECYZJA nr 2/2023 KOMITETU STOWARZYSZENIA UE-UKRAINA W SKŁADZIE
ROZSTRZYGAJĄCYM KWESTIE DOTYCZĄCE HANDLU**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie pozytywnej oceny wdrożenia etapu 1, określonego w załączniku XXI-A do rozdziału 8
Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz
ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony [2024/193]**

KOMITET STOWARZYSZENIA W SKŁADZIE ROZSTRZYGAJĄCYM KWESTIE DOTYCZĄCE HANDLU,

uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (¹), w szczególności jego art. 153,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (zwany dalej „Układem”), został podpisany w dniu 27 czerwca 2014 r. i wszedł w życie dnia 1 września 2017 r.
- (2) W preambule do Układu uznaje się zobowiązanie Ukrainy do stopniowego zbliżenia prawodawstwa Ukrainy z prawodawstwem Unii zgodnie z postanowieniami Układu i do skutecznej jego realizacji oraz przyczynianie się w ten sposób do stopniowej integracji gospodarczej i pogłębienia stowarzyszenia politycznego Ukrainy z Unią.
- (3) Zgodnie z art. 154 Układu strony postanawiają, że będą stopniowo i równocześnie dążyć do skutecznego i wzajemnego otwarcia swoich rynków w obszarze zamówień publicznych.
- (4) Zgodnie z art. 153 ust. 1 i 2 Układu Ukraina ma zapewnić stopniowe dążenie do zgodności swojego istniejącego i przyszłego prawodawstwa w zakresie zamówień publicznych z dorobkiem prawnym Unii w tej dziedzinie. Zbliżenie przepisów ma się odbyć w kilku etapach, zgodnie z harmonogramem zawartym w załączniku XXI-A (Orientacyjny harmonogram reform instytucjonalnych, zbliżenia prawodawstwa i przyznania dostępu do rynku) do rozdziału 8 Układu (zwanym dalej „załącznikiem XXI-A”).
- (5) Zgodnie z art. 153 ust. 2 Układu wdrożenie każdego z etapów określonych w załączniku XXI-A ma być oceniane przez Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu. Ocena ta może prowadzić do pozytywnej oceny wdrożenia danego etapu w drodze decyzji Komitetu.
- (6) Załącznik XXI-A określa wymogi, które Ukraina musi spełnić w celu wdrożenia etapu 1.
- (7) W następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, w ramach stanu wojennego obowiązującego w Ukrainie i na czas jego trwania, Ukraina wprowadziła tymczasowe wyjątki od swoich przepisów dotyczących zamówień publicznych, w drodze uchwał. Ocena wdrożenia etapu 1, określonego w załączniku XXI-A opiera się na zobowiązaniu Ukrainy do wycofania tymczasowych wyjątków od przepisów dotyczących zamówień publicznych w ciągu 90 dni od dnia zakończenia lub unieważnienia systemu prawnego stanu wojennego w Ukrainie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wydaje się pozytywną ocenę wdrożenia przez Ukrainę etapu 1 określonego w załączniku XXI-A w oparciu o powody przedstawione w załączniku do niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Dz.U. UE L 161 z 29.5.2014, s. 3.

Artykuł 2

Niniejszą decyzję przyjęto w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, rumuńskim, węgierskim, włoskim i ukraińskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 listopada 2023 r.

W imieniu Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

Przewodniczący
Leon DELVAUX

Sekretarze
W imieniu Ukrainy
Oleksandra NECHYPORENKO

W imieniu UE
Fredrik BECKVID TRANCHELL

ZAŁĄCZNIK

Zgodnie z załącznikiem XXI-A w celu wdrożenia etapu 1 spełnione muszą zostać następujące wymogi:

- 1) wdrożenie następujących postanowień Układu:
 - a) art. 150 ust. 2;
 - b) art. 151; oraz
- 2) uzgodnienie strategii reformy określonej w art. 152 Układu.

Wymóg określony w pkt 1 lit. a)

W odniesieniu do wymogu określonego w pkt 1 lit. a), art. 150 ust. 2 Układu stanowi, że: „W ramach reformy instytucjonalnej Ukraina wyznacza w szczególności:

- a) centralny organ wykonawczy odpowiedzialny za politykę gospodarczą, którego zadaniem jest zagwarantowanie spójnej polityki we wszystkich obszarach związanych z zamówieniami publicznymi. Taki organ ułatwia i koordynuje wdrażanie niniejszego rozdziału i kieruje procesem zbliżenia przepisów;
- b) bezstronny i niezależny organ, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądu decyzji podejmowanych przez instytucje lub podmioty zamawiające w trakcie udzielania zamówień. W tym kontekście „niezależny” oznacza, że jest to organ publiczny, który jest odrębny od jakichkolwiek podmiotów zamawiających lub podmiotów gospodarczych. Musi istnieć możliwość poddania decyzji takiego organu kontroli sądowej.”.

Wymóg określony w art. 150 ust. 2 lit. a) Układu jest spełniony przez ukraińską ustawę nr 114-IX „o zmianach ukraińskiej ustawy o zamówieniach publicznych oraz niektórych innych ukraińskich aktów ustawodawczych w zakresie usprawnienia zamówień publicznych” (zwaną dalej „ustawą o zamówieniach publicznych”) przyjętą przez parlament Ukrainy w dniu 19 września 2019 r. i zmieniającą ukraińską ustawę nr 922-VIII z dnia 25 grudnia 2015 r. o zamówieniach publicznych.

Centralnym organem wykonawczym, którego zadaniem jest zagwarantowanie spójnej polityki i jej realizacji we wszystkich obszarach związanych z zamówieniami publicznymi, jest „organ upoważniony”.

Art. 7 ustawy o zamówieniach publicznych definiuje organ upoważniony, który odpowiada za regulację i wdrażanie polityki zamówień publicznych w ramach swoich uprawnień określonych w ustawie o zamówieniach publicznych.

Art. 9 ustawy o zamówieniach publicznych określa główne funkcje organu upoważnionego, które są następujące:

- 1) opracowanie i przyjmowanie przepisów niezbędnych do wdrożenia ustawy o zamówieniach publicznych oraz do uregulowania polityki państwa w dziedzinie zamówień publicznych;
- 2) analiza funkcjonowania systemu zamówień publicznych;
- 3) przygotowanie i przedkładanie Radzie Najwyższej Ukrainy, Radzie Ministrów Ukrainy oraz Izbie Rachunkowej, najpóźniej do dnia 1 kwietnia roku następującego po danym roku budżetowym, sprawozdania rocznego zawierającego analizę funkcjonowania systemu zamówień publicznych (w zakresie wskaźników ilościowych dla postępowań przetargowych, wartości przedmiotów zamówienia, poziomu konkurencji, liczby skarg) oraz ogólne informacje o wynikach kontroli w obszarze zamówień publicznych. Sprawozdanie roczne jest publikowane na oficjalnej stronie internetowej organu upoważnionego;
- 4) podsumowywanie praktyk w zakresie zamówień publicznych, w tym praktyk międzynarodowych;
- 5) analizowanie, podsumowywanie i rozpowszechnianie najlepszych międzynarodowych praktyk w zakresie zamówień publicznych;
- 6) zapewnienie funkcjonowania portalu internetowego organu upoważnionego i jego zasobów informacyjnych;
- 7) zarządzanie treścią zasobów informacyjnych organu upoważnionego;
- 8) komunikacja społeczna w zakresie usprawnienia systemu zamówień publicznych;
- 9) organizowanie spotkań i warsztatów poświęconych kwestiom zamówień publicznych;
- 10) współpraca międzynarodowa w dziedzinie zamówień publicznych;

- 11) opracowanie i zatwierdzanie następujących dokumentów:
 - wzory dokumentacji przetargowej;
 - wzory przepisów dotyczących osoby upoważnionej;
 - wzory regulaminów komisji przetargowej
 - modelowa metodyka określania szacunkowej wartości przedmiotu zamówienia;
 - modelowa metodyka określania kosztu cyklu życia;
 - procedura identyfikacji przedmiotu zamówienia;
 - procedura publikacji informacji o zamówieniach publicznych;
 - procedura zawierania i wykonywania umów ramowych;
 - forma i wymogi dotyczące zabezpieczenia oferty;
 - procedura organizacji testów dla osób upoważnionych;
 - lista błędów formalnych;
- 12) wydawanie ogólnych zaleceń dotyczących stosowania przepisów w dziedzinie zamówień publicznych;
- 13) bezpłatne doradztwo w formie zaleceń przekazywanych za pośrednictwem zasobów informacyjnych organu upoważnionego;
- 14) współpraca z podmiotami publicznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie zapobiegania praktykom korupcyjnym w dziedzinie zamówień publicznych;
- 15) informowanie opinii publicznej o polityce i przepisach dotyczących zamówień publicznych;
- 16) udzielanie i unieważnianie zezwoleń dla platform elektronicznych;
- 17) rozpatrywanie wniosków o wyznaczenie lub ustanowienie scentralizowanych organizacji w dziedzinie zamówień;
- 18) opracowanie wraz z innymi organami wytycznych dotyczących specyfiki zamówień publicznych w różnych sektorach oraz publikacja tych wytycznych w zasobach informacyjnych organu upoważnionego.

Funkcję organu upoważnionego pełni Ministerstwo Gospodarki Ukrainy, w szczególności Departament Zamówień Publicznych i Polityki Konkurencji. Szczegółową strukturę, obowiązki i zadania Departamentu Zamówień Publicznych i Polityki Konkurencji określono w regulaminie Departamentu Zamówień Publicznych i Polityki Konkurencji.

W odniesieniu do wymogu określonego w art. 150 ust. 2 lit. b) Układu, zgodnie ze zmianą nr 1219-IX z dnia 5 lutego 2021 r. ustawy specjalnej w sprawie Ukraińskiego Komitetu Antymonopolowego (odpowiednio „AMCU” i „ustawa o AMCU”) AMCU, jako organ odpowiedzialny za rozpatrywanie skarg, powołuje Komisję (lub komisje) ds. Rozpatrywania Skarg w sprawie Naruszeń Przepisów Prawa Zamówień Publicznych (zwaną dalej „komisją”) oraz wykonuje inne uprawnienia określone w ustawie o zamówieniach publicznych, w ukraińskiej ustawie nr 2210-III z dnia 11 stycznia 2001 r. o ochronie konkurencji gospodarczej, z późniejszymi zmianami, i w ustawie o AMCU.

AMCU jest organem państwowym o specjalnym statusie. AMCU jest niezależnym organem kontrolowanym przez prezydenta Ukrainy i odpowiadającym przed Radą Najwyższą Ukrainy. Niezależność ta jest zapewniona na poziomie legislacyjnym przez odpowiednie przepisy ukraińskiej ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy o AMCU.

Każda komisja powinna składać się z trzech osób upoważnionych do rozpatrywania skarg dotyczących naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych.

W dniu 1 kwietnia 2021 r. AMCU przyjął rozporządzenie „w sprawie zatwierdzenia procedury konkurencyjnej selekcji i mianowania na stanowiska komisarzy ds. rozpatrywania skarg w sprawie naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych” nr 9-пн, zgodnie z którym komisarze ds. rozpatrywania skarg w sprawie naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych (zwani dalej „komisarzami”) mają być mianowani przez przewodniczącego AMCU. Zgodnie z ustawą o AMCU każdy komisarz jest mianowany na okres siedmiu lat i nie więcej niż dwie kadencje pod rząd.

Komisarze podlegają wymogom i ograniczeniom określonym w przepisach o zapobieganiu korupcji, przy czym nie ma zastosowania ukraińska ustawa nr 889-VIII z dnia 10 grudnia 2015 r. o służbie cywilnej, z późniejszymi zmianami. Komisarze nie mogą być członkami rządu, organu ustawodawczego ani biura prezydenta Ukrainy i nie podlegają im. Zgodnie z art. 6-1 ustawy o AMCU komisarz, który jest powiązany z podmiotem odwołującym się lub instytucją zamawiającą, nie może uczestniczyć w rozpatrywaniu skargi i podejmowaniu decyzji i na okres rozpatrywania skargi i podejmowania decyzji w takiej sprawie zostaje zastąpiony przez innego komisarza, który został wyznaczony przez przewodniczącego AMCU lub skarga taka może zostać przekazana do rozpatrzenia innej komisji.

Komisarze są powoływani przez przewodniczącego AMCU po przejściu specjalnej procedury kontroli przewidzianej w ukraińskiej ustawie nr 1700-VII z dnia 14 października 2014 r. o zapobieganiu korupcji, z późniejszymi zmianami.

Decyzje komisji są przyjmowane w imieniu AMCU i są wiążące.

Od decyzji AMCU przysługuje odwołanie w terminie 30 dni od dnia ich opublikowania w systemie e-zamówień.

Zgodnie z przepisami końcowymi i przejściowymi ustawy nr 1530-IX z dnia 3 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych oraz innych ukraińskich ustaw dotyczących usprawnienia systemu funkcjonowania zamówień publicznych i odwołań, nowe przepisy dotyczące wykonywania uprawnień AMCU w zakresie rozpatrywania skarg dotyczących naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych i dotyczące funkcjonowania komisji powinny stać się skuteczne w dniu utworzenia tej lub tych komisji.

Ze względu na rozpoczęcie w dniu 24 lutego 2022 r. rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie AMCU tymczasowo zaprzestał rozpatrywania skarg dotyczących naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych. Organ odwoławczy został w pełni przywrócony w kwietniu 2022 r.

W dniu 13 lutego 2023 r. na mocy zarządzenia przewodniczącego AMCU nr 79-BK ogłoszono procedurę rekrutacyjną na nieobsadzone stanowiska komisarzy, która to procedura jest obecnie w toku, z uwzględnieniem wymogów procedury konkurencyjnej selekcji i mianowania na stanowiska komisarzy ds. skarg w sprawie naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych.

Wymóg określony w pkt 1 lit. b)

W odniesieniu do wymogu określonego w pkt 1 lit. b) i zgodnie z art. 151 Układu, Strony zapewniają przestrzeganie szeregu podstawowych norm w zakresie udzielania wszystkich zamówień, zgodnie z ust. 2–15 tego artykułu, dotyczącymi publikacji, udzielania zamówień i ochrony sądowej. Te podstawowe normy wywodzą się bezpośrednio z zasad dotyczących zamówień publicznych, określonych w dorobku prawnym Unii regulującym te kwestie, w tym z zasad niedyskryminacji, równego traktowania, przejrzystości i proporcjonalności.

Zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w Ukrainie prowadzone są zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) uczciwa konkurencja między oferentami;
- 2) maksymalne oszczędności kosztów, efektywność i proporcjonalność;
- 3) otwartość i przejrzystość na wszystkich etapach procedury udzielania zamówień;
- 4) niedyskryminacja oferentów i ich równe traktowanie;
- 5) obiektywność i bezstronność oceny ofert i udzielenia zamówienia;
- 6) zapobieganie praktykom korupcyjnym i nadużyciom.

Ustawa o zamówieniach publicznych stanowi, że oferenci krajowi i zagraniczni, niezależnie od formy własności i struktury prawnej ich działalności, uczestniczą w postępowaniach o udzielenie zamówienia na równych warunkach.

W zmianie ustawy o zamówieniach publicznych w drodze ustawy nr 1977-IX o zmianach ukraińskiej ustawy o zamówieniach publicznych w celu stworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju i modernizacji przemysłu krajowego) przyjętej w dniu 16 grudnia 2021 r. wprowadzono tymczasowe wymogi dotyczące krajowego pochodzenia surowców, materiałów, zespołów, jednostek, części, komponentów, robót budowlanych, usług itp. od 2022 r. na okres 10 lat. Wymogi te nie mają zastosowania do zamówień objętych przepisami ukraińskiej ustawy nr 1029-VIII z dnia 16 marca 2016 r. „o przy-

stąpieniu Ukrainy do porozumienia w sprawie zamówień publicznych” ani postanowieniami z zakresu zamówień publicznych w innych traktatach międzynarodowych Ukrainy zatwierdzonych przez Radę Najwyższą Ukrainy. W związku z tym wymogi dotyczące krajowego pochodzenia nie mają zastosowania do ofert składanych przez podmioty gospodarcze z Unii Europejskiej – bez względu na to, czy prowadzą działalność w Ukrainie – ani do ofert obejmujących produkty, usługi lub roboty pochodzące z Unii Europejskiej.

Od dnia 1 sierpnia 2016 r. większość postępowań o udzielenie zamówienia prowadzonych jest w Ukrainie wyłącznie za pośrednictwem systemu e-zamówień Prozorro. Wszystkie informacje na temat zamówień publicznych, w tym dokumenty przetargowe zawierające wymogi dotyczące przedmiotu zamówienia i oferentów, są publikowane w systemie e-zamówień.

Przedmiot zamówienia jest zdefiniowany na podstawie krajowej klasyfikacji – „Wspólnego Słownika Zamówień” DK 021:2015 (zwanego dalej „CPV”), który jest dostosowany do unijnego Wspólnego Słownika Zamówień. CPV ma ujednolicić opis przedmiotu zamówienia publicznego, zapewnić większą przejrzystość i skuteczne otoczenie konkurencyjne.

Terminy wyrażenia zainteresowania i składania ofert są określone w ustawie o zamówieniach publicznych i różnią się w zależności od rodzaju postępowania o udzielenie zamówienia:

- w przypadku ogłoszenia otwartej procedury przetargowej – co najmniej 15 dni, jeżeli szacunkowa wartość nie przekracza progów, i co najmniej 30 dni w przypadku przekroczenia progów wskazanych poniżej;
- w przypadku ogłoszenia postępowania w trybie dialogu konkurencyjnego – co najmniej 15 dni, jeżeli szacunkowa wartość nie przekracza progów, i co najmniej 30 dni w przypadku przekroczenia progów wskazanych poniżej;
- w przypadku ogłoszenia przetargu ograniczonego – nie później niż 30 dni przed upływem terminu składania dokumentów na potrzeby kwalifikacji do przetargu.

Wyżej wymienione progi to 1 33 000 EUR dla towarów i usług oraz 5 150 000 EUR dla robót budowlanych. Jeżeli szacunkowa wartość zamówienia przekracza progi, ogłoszenie o zamówieniu musi również zostać podane do wiadomości publicznej w języku angielskim w systemie e-zamówień.

Ustawa o zamówieniach publicznych wymaga, aby zamówienia publiczne były udzielane w sposób przejrzysty, zgodnie z wcześniej ogłoszonymi kryteriami i zasadami. Informacje o wybranych oferentach są ogłaszane w systemie e-zamówień. Oferenci, których oferty zostały odrzucone, mogą zwrócić się do instytucji zamawiającej za pośrednictwem systemu e-zamówień o udzielenie informacji o ofercie złożonej przez wybranego oferenta, również o zaletach tej oferty w porównaniu z ich własną ofertą, a instytucja zamawiająca jest zobowiązana do udzielenia odpowiedzi na taki wniosek w terminie pięciu dni.

W następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, w ramach stanu wojennego obowiązującego w Ukrainie i na czas jego trwania, wprowadzone zostały na mocy uchwał tymczasowe wyjątki od przepisów dotyczących zamówień publicznych, w tym w odniesieniu do procedur udzielania zamówień publicznych, wymogów dla oferentów i zamówień w dziedzinie obronności. Ocena wdrożenia etapu 1 określonego w załączniku XXI-A opiera się na zobowiązaniu Ukrainy do wycofania tymczasowych wyjątków od przepisów dotyczących zamówień publicznych w ciągu 90 dni od dnia zakończenia lub unieważnienia systemu prawnego stanu wojennego w Ukrainie.

Wymóg określony w pkt 2

Zgodnie z drugim wymogiem dotyczącym etapu 1, określonego w załączniku XXI-A, konieczne jest zatwierdzenie planu określonego w art. 152 Układu.

Art. 152 ust. 1 Układu stanowi, że przed rozpoczęciem stopniowego zbliżania prawodawstwa Ukraina ma przedłożyć Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu kompleksowy plan wdrożenia tytułu IV rozdział 8 Układu wraz z harmonogramem i kluczowymi etapami. Plan ten, który zgodnie z Układem ma być zgodny z etapami i harmonogramami przedstawionymi w załączniku XXI-A, ma obejmować wszystkie reformy z zakresu zbliżenia do prawodawstwa Unii i budowania zdolności instytucjonalnych.

W dniu 24 lutego 2016 r. Rada Ministrów Ukrainy przyjęła „Strategię reformy systemu zamówień publicznych (plan działania)” na mocy uchwały nr 175-p. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu wydał w swojej decyzji 1/2018 z dnia 14 maja 2018 r. pozytywną opinię na temat kompleksowego planu działania służącego wdrożeniu rozdziału 8.
